

5 ianuarie 2012, Cotidianul: "Adevărul"

Interviu acordat de George Cristian Maior, directorul Serviciului Român de Informații, cotidianului "Adevărul"

Titlul: "**George - Cristian Maior, directorul Serviciului Român de Informații: 'Apocalipsa nu vine anul acesta'**"

Semnează: George Radulescu

"Directorul SRI spune că nu are rost să ne gândim 'la ce e mai rău' pentru 2012, în condițiile în care depășirea crizei cere energie pozitivă, iar micile progrese pe care le-am făcut vor începe să dea roade.

Un șef de serviciu secret nu vine prea des cu vești bune. O recunoaște însuși directorul SRI care, de această dată, aplică excepția de la 'regulă'. George Maior exclude posibilitatea producerii vreunei catastrofe economice sau politice în următoarele 12 luni. Anul electoral pe care îl avem de parcurs nu va aduce pe 'bătrânul continent' soluții de guvernare absurde, care să mineze bazele Uniunii Europene, crede șeful principalului serviciu românesc de informații.

Cât privește alegerile de la noi, George Maior ne asigură de pe acum că SRI va rămâne în afara jocului, în pofida oricăror presiuni. În rândurile de mai jos veți afla ce amenințări ne mai pândesc 'după colțul istoriei' și ce noi frici ne pasc, acum, când lumea trece prin transformări majore. Așadar, dincolo de precauțiile în exprimare ale invitatului de astăzi - a cărui profesiune este, totuși, bazată pe discreție -, aveți posibilitatea să identificați cadrul în care se desfășoară 'războiul tăcut' și continuu al informațiilor 'cu greutate'.

CARTE DE VIZITA

- George - Cristian Maior s-a născut la 16 noiembrie 1967, la Cluj-Napoca.
- Master of Arts/Drept Internațional și Comparat, la Universitatea 'George Washington' din Capitala SUA (1991-1992).
- Doctor în Drept internațional la Universitatea din Cluj (1998).
- Secretar de stat în M.Ap.N. (2000-2004).
- Obține gradul diplomatic de ambasador (august 2004).
- Ultima carte: 'Un război al minții. Intelligence, servicii de informații și cunoaștere strategică în secolul XXI'."

'''Adevărul': Cum arată anul 2012 din perspectiva amenințărilor economice?

George - Cristian Maior: Așa cum am mai menționat, chiar aici, 'La masa Adevărului', criza economică este și va fi un fenomen care va dura, din păcate. Iată, eu nu vin cu vești bune întotdeauna. Si șefii serviciilor de informații, în general, nu vin cu veștile bune. Veștile bune le aduc alții.

'Adevărul': Politicienii, de obicei...

George - Cristian Maior: Faptul că nu venim noi cu veștile bune, face parte din etica noastră profesională. Așadar, criza va dura pe termen mediu, așa cum se vede clar din surse deschise, din declarațiile unor lideri importanți ai Uniunii Europene, ale liderilor mondiali, din analizele unor institute de prestigiu și din prognozele care se fac, foarte greu, pe un asemenea fundal de incertitudine. Pe de altă parte, există premise pentru a cunoaște mai bine cauzele acestei crize a datoriei suverane, în principal în Europa și, deci, a măsurilor care trebuie luate, atât la nivel individual, cât și la nivel colectiv. Din perspectiva României, au fost luate

măsurii chiar foarte dure - măsurile de austeritate din 2010. Problema noastră principală este, în continuare, legată de anumite vulnerabilități interne, de aplicarea unor politici economice prudente în sistemul administrativ românesc, dar și de elementul acesta extern, în principal din zona euro, care are capacitatea să ne afecteze prin efect de contagiune. Au existat anumite progrese, însă, la nivelul Uniunii Europene, în legătură cu un răspuns colectiv la această criză. Și noi facem parte din acest nou concept privind fiscalitatea în Uniunea Europeană, ceea ce este foarte important. Nu suntem izolați de aceste procese.

'Adevărul': Este un concept cu șanse de izbândă? Sunt discuții foarte aprinse în privința viabilității acestui nou proiect european.

George - Cristian Maior: El trebuie să aibă succes. Suntem condamnați la așa ceva pentru că progresul lent trebuie să-și facă, la un moment dat, simțite efectele și în plan economic. Deci, progrese lente și nu regrese, nu șocuri, care, iarăși, să ne întoarcă în timp și să pună probleme economice, sociale și politice. Dimensiunea socială este, poate, cea mai semnificativă a crizei. Din punctul nostru de vedere, anul 2012 va consolida aceste progrese lente și încet, încet vom vedea ieșirea din această criză.

'Adevărul': Cunoașteți bine mediul politic românesc, ca fost parlamentar și lider al unui partid important. Credeți că politicianii români de azi se ridică la nivelul misiunii pe care o au de îndeplinit?

George - Cristian Maior: E greu să fac judecăți de valoare din această postură. Serviciul este fundamental apolitic și echidistant, cu atât mai mult cu cât anul 2012 este și un an electoral. Într-un an electoral, de regulă, anumite zone ale politicului, fie de la Putere, fie din Opoziție, din motive interesate, încearcă să atragă cumva Serviciul în confruntarea politică. Noi vom evita asta și vă asigur din nou că principiile noastre sunt bazate pe aceste valori. Pe de altă parte, suntem și noi preocupați de faptul că, la nivel de elite, atâtea câte există în România, nu simțim o coagulare de idei și de analiză realistă, astfel încât să se împingă lucrurile către progres. Istoric vorbind, am avut și momente bune, în vremuri de criză.

'Adevărul': Prea multe vremuri de criză, prea puține momente bune...

George - Cristian Maior: Măcar elitele, prin presiunea pe care o pot exercita, inclusiv asupra politicului, să se adune mai mult și să încerce să ofere soluții, nu viziuni fataliste, nu viziuni abstracte, nu viziuni care nu au de-a face cu dinamica europeană și mondială.

'Adevărul': Ministrul polonez al Finanțelor vorbea, nu de mult, despre riscul unui război în Europa. Este verosimil un asemenea scenariu?

George - Cristian Maior: Este o declarație extrem de dură. Eu resping categoric această posibilitate, având în vedere analiza istorică care arată că acest concept de securitate colectivă este adânc inserat în organismul social, politic, uman al Uniunii Europene. Așadar, exclud această posibilitate. Pe de altă parte, interpretăm declarația ministrului polonez și ca o ieșire mai stridentă, șoc, în legătură cu amploarea crizei, atenționând, poate prea exagerat, asupra unor asemenea posibilități. Un fel de duș rece aruncat într-un moment necesar.

'Adevărul': E an electoral cam în toată Europa. Credeți că aceste campanii electorale pot afecta securitatea economică europeană?

George - Cristian Maior: Democrația are această valență regeneratoare a alegerilor. Regeneratoare pentru mediul politic și social necesară. Eu văd alegerile ca pe un factor legat de progres și de evoluție la nivelul dezbaterilor. Acum, că nu sunt marje largi de acțiune alternativă față de constrângerile sistemului european și

național, este o cu totul altă chestiune și cred că soluțiile iraționale vor fi sancționate chiar electoral. Nu vorbesc de noi...

'Adevărul': Electoratul e pregătit oare să deceleze între mesajele politicianiste și cele pragmatice?

George - Cristian Maior: Aici va fi miza, probabil. Nu vreau să răspund definitiv la acest lucru. Am observat și evoluții naționaliste și chiar un anumit tip de extremism care se dezvoltă în diverse zone, pe fundalul crizei. Și, istoric, aceste lucruri proliferază în asemenea momente. Eu, totuși, cred că un concept cartezian (n.a. doctrină filosofică fundamentată pe metodă, ordine, rigoare) va prevala în cele din urmă. De bună voie sau chiar impus de constrângerile sistemice la care trebuie să ne adaptăm.

'Adevărul': Prin urmare, 2012 nu vine cu Apocalipsa?

George - Cristian Maior: Nu, exclud Apocalipsa și mai ales gândul la Apocalipsă. Acesta creează pesimism într-un moment în care e nevoie de energie pozitivă. Nu văd Apocalipsa venind în 2012.

'Adevărul': De ce ar fi în folosul securității naționale a României ca SRI să dobândească unele capacități juridice de anchetă?

George - Cristian Maior: În primul rând, o analiză comparativă a modului de structurare, informare și organizare a serviciilor europene importante - precum serviciul spaniol, serviciul belgian, serviciul olandez, serviciul croat și serviciul francez - arată că acestea au asemenea capacități. Noi vrem, pe de o parte, să ne adaptăm unei lumi care necesită posibilitatea de intervenție executivă în domenii critice serviciilor de informații. Mă refer, în principal, la terorism și la contraspionaj, zone unde serviciile cunosc mai bine subtilitățile, nuanțele. Dar nu este vorba de a avea competențe de urmărire penală, ci de a putea realiza anchete care să aibă valoare probatorie în justiție, sub îndrumarea procurorului. Nu este nimic excepțional, nu este nimic legat de revenirea la vechea Securitate, așa cum unii încearcă din răspuțeri să impună ideea în rândurile opiniei publice. Din păcate, fie interesat, fie în necunoștință de cauză.

'Adevărul': Dar există o îngrijorare legitimă în ceea ce privește derapajele care ar putea apărea în urma dobândirii de către SRI a acestor atribuții. Nu cumva există riscul ca, la un moment dat, unii să-și depășească sfera de competență?

George - Cristian Maior: Eu cred că nu, pentru că în însuși mecanismul legal sunt restricționări și elemente de control, primul fiind acela că procurorul este cel care conduce ancheta. Pe de altă parte, sunt forme de control în Parlament, sunt forme de autocontrol în cadrul Serviciului. Nu trăim vremuri ușoare și cred că din acest punct de vedere lumea ar trebui să vadă dintr-o altă perspectivă evoluția Serviciului, a capacităților sale. Din anii '90 înapoi nu a existat o adaptare legislativă serioasă la fenomene noi. Vă dau doar un singur exemplu: în anii '90 nu se vorbea de amenințările cibernetice pentru că tehnologia nu avansase și lumea nu era construită pe mijloacele moderne de comunicare. Vedeți câte aspecte negative sunt pentru simplul cetățean în legătură cu criminalitatea cibernetică: pur și simplu, toată averea îți poate fi furată într-o clipă. Deci, trebuie să ne adaptăm, inclusiv legislativ, la aceste noi riscuri. Nu putem rămâne ancorați în acea mentalitate a anilor '90.

'Adevărul': De Război Rece

George - Cristian Maior: De Război Rece sau, bine, hai să-i spunem 'post Război Rece', înțelegă, totuși, pe criteriile specifice vechiului sistem.

'Adevărul': Ne-am vindecat de frici?

George - Cristian Maior: Se pare că ne vindecăm, încet, încet, de frici mai vechi, ancestrale. Dar începem să avem noi frici legate de această incertitudine a

globalizării, cu posibilitățile ei pozitive, dar și cu multe răsfrângeri negative pentru individ.

'Adevărul': Există riscul ca măsurile luate pentru a întări gradul de siguranță al cetățeanului să se întoarcă, la un moment dat, împotriva acestuia, prin limitarea unor libertăți...

George - Cristian Maior: Oricum, tehnologia invadează viața privată a cetățeanului și nu din zone instituționale. Vedeti, străzile Londrei sunt pline de camere de supraveghere, pe Internet sunt nenumărate posibilități de a lăsa 'urme', date personale, uneori chiar fără să-ți dai seama. Pe de altă parte, e paradoxal că instituții precum serviciile de informații încearcă să ajute cetățeanul să nu cadă victimă acestei invazii tehnologice, care vine, până la urmă, din mediul privat. Discutam chiar și cu un fost director al CIA, acum un an și jumătate, despre acest paradox - invazia tehnologică din mediul privat.

'Adevărul': Privind lucrurile din altă perspectivă, este un avantaj pentru serviciile de informații pentru că li se facilitează cunoașterea, dar și un mare dezavantaj pentru că până și oamenii lor sunt amenințați de tehnologie.

George - Cristian Maior: Da, într-adevăr, serviciile beneficiază de aceste noi facilități de a obține informația. Dar informația nu este întotdeauna cunoaștere. Ea se transformă în cunoaștere prin analiză, prin coroborarea cu alte informații, de la alte instituții. Acest lucru este cel mai dificil de realizat.

'Adevărul': Am văzut că SRI s-a orientat în ultima vreme către zona securității cibernetice. Vorbeam și cu domnul Jamie Shea, fostul purtător de cuvânt al Alianței Nord-Atlantice, despre asta și domnia sa susține că România este furnizor de securitate în cadrul NATO pe această dimensiune. A fost o apreciere de circumstanță sau chiar așa stau lucrurile?

George - Cristian Maior: Este un model pe care l-am dezvoltat în ultimii doi ani. SRI este Autoritate Națională, prin decizia CSAT, în acest domeniu al apărării și securității cibernetice, conlucrând, evident, cu alte instituții: cu Ministerul de Interne pe criminalitate, cu Ministerul Apărării pe apărare cibernetică în sens clasic, cu SIE pe elementul informațional extern. Dar SRI integrează aceste componente, iar acest model a fost apreciat în NATO pentru că are deja o contribuție la securitatea cibernetică a Alianței. Ne-am adus contribuția prin informațiile pe care le transmitem, prin elementele de răspuns pe care le dăm la anumite atacuri sau incidente în spațiul cibernetic, prin experții buni pe care-i avem.

'Adevărul': Adică suntem mai buni decât alții din cadrul NATO în domeniul securității cibernetice?

George - Cristian Maior: Suntem în avangardă, într-adevăr. Nu-mi place mie să fac judecăți de valoare despre Serviciu. Pe domnul Jamie Shea îl cunoașteți, a fost purtător de cuvânt al Alianței într-un moment critic al acesteia, cred că știe ce vorbește.

'Adevărul': A fost foarte contestat la vremea respectivă, în timpul războiului din fosta Iugoslavia...

George - Cristian Maior: A fost un moment complex atunci.

'Adevărul': Vă ajută sistemul educațional românesc să găsiți specialiștii de care aveți nevoie?

George - Cristian Maior: Intr-adevăr, să știți că sistemul educațional generează experți foarte buni în domenii de mare rafinament cum este domeniul IT, cel al ciberneticii. Avem această problemă a plecării unor oameni către centre de excelență, către universități sau către medii private din străinătate. Dar, cel puțin la nivelul Serviciului, încercăm să aducem asemenea elemente valoroase. Măcar

pasiunea de a lucra într-un domeniu avansat tehnologic să-i mențină cât mai mult în cadrul Serviciului. Nu este ușor și am avut multe plecări rapide, după un an sau doi, nu din lipsa elementului profesional, ci pur și simplu din motive financiare.

'Adevărul': Mai reușiți să atrageți 'creiere' din zona universitară?

George - Cristian Maior: Da. Să știți că este o competiție extraordinară. Pot să spun acest lucru: au fost 15-16 pe un loc la Academia Națională de Informații. Avem cereri de aplicații pentru intrarea în Serviciu cu miile. Selecția este însă foarte dură. Am văzut că și colegul meu, Mihai Răzvan Ungureanu, a subliniat o serie de lucruri la acest capitol. Ele sunt similare în ceea ce ne privește, poate cu unele nuanțe legate de specificitatea SRI. Așadar, nu ducem lipsă de potențială forță de muncă în domeniul informațiilor.

'Adevărul': E prima oară, după mulți ani, când serviciile de informații românești, SRI și SIE, încep să se deschidă puțin către public. Această bună comunicare se va curma odată cu încheierea mandatelor actualilor directori?

George - Cristian Maior: Sper că nu. Mandatele nu stau într-un lider sau altul al instituției, ci în capacitatea lor de a transforma instituția, astfel încât ea să evolueze în parametrii acelei transformări. Ceea ce am realizat va fi menținut în cadrul instituției. Astăzi, mai mult ca oricând, liderii serviciilor de informații sunt constrânși de evoluțiile mediului informațional să explice populației ce se întâmplă în zona lor de activitate, să atragă atenția asupra pericolelor.

'Adevărul': Prin urmare, serviciile de informații ies din 'zodia discreției'...

George - Cristian Maior: Rămân pe anumite paliere în zona discretă, dar în altele comunică deoarece ajută chiar acele zone discrete acest lucru, în mod paradoxal.

'Adevărul': Reapare, din când în când, chestiunea cu așa-zisele 'închisori secrete' ale CIA din România. Au existat astfel de centre de detenție pe teritoriul țării noastre?

George - Cristian Maior: Sunt atacuri mediatice recurente, uneori având și anumite interese în spate. N-am să comentez mai mult despre aceste lucruri. Dar vreau să vă spun că am făcut parte din acea Comisie parlamentară de anchetă, condusă de doamna senator Nicolai. SRI a fost chestionat foarte serios la vremea respectivă, pe acel palier pe care-l aveam în Comisia de anchetă, și nu s-au găsit elemente de acest gen. Nu văd de ce am avea o problemă să repetăm acest lucru, respectiv că nu au existat asemenea centre pe teritoriul României.

'Adevărul': Aveți de-a face cu interese ale serviciilor secrete străine de a întreține suspiciunile în această direcție?

George - Cristian Maior: Sigur, e o problemă de legitimitate. Uitați-vă în presa rusească sau în presa iraniană ce a apărut după alegațiile pe această temă din presa germană, parcă.

'Adevărul': Interesant este că aceste acuzații apar în spațiul occidental...

George - Cristian Maior: Lumea informației nu cunoaște granițe sau teritorii fixe. Un lucru lansat dintr-un anumit spațiu poate fi preluat, datorită interesului legitim, și legat de o altă chestiune. Nu spun că a fost așa. Sunt și organizații legitime, de apărare a drepturilor omului, care-și pun această problemă a închisorilor CIA. Chestiunea trebuie lămurită. Deci, dacă a fost lămurită în România o dată, nu văd de ce am mai apăsa pe acest subiect. Cel puțin în interiorul țării noastre.

'Adevărul': S-au intensificat operațiunile de spionaj împotriva României?

George - Cristian Maior: Războaiele informaționale, aspectele legate de spionaj sunt pregnante în state care aparțin unor zone geografice atât de complexe cum este cea a României: Balcanii, vecinătatea Mării Negre, deschiderile spre Est,

noile evoluții legate de scutul antirachetă, de facilitățile militare, de poziționarea României în zona Afganistanului. Evident că există interese de cunoaștere, chiar în avans, prin metode clasice de spionaj, de culegere de informații, a deciziilor, a orientărilor de viitor. Noi am avut un caz public de acest gen, dar este doar vârful icebergului. Foarte rar aceste cazuri ajung în justiție - un exemplu este 'cazul Zikolov', al spionului bulgar, caz procesat în justiție și finalizat cu o condamnare serioasă a spionului respectiv. În rest, e o luptă nevăzută în adâncuri care este gestionată bine la nivel de contrainformații în România.

'Adevărul': V-ați dezvoltat colaborarea cu FBI?

George - Cristian Maior: Da, pentru că și riscurile s-au globalizat și nu mai poți acționa întotdeauna individual. De pildă, noi ajutăm FBI chiar și pe teritoriul național american, pentru realizarea unor operațiuni pe linia noastră specifică, după cum și ei se implică, la nivel de schimb de informații și de operațiuni comune. Lucrurile au fost marcate clar de către directorul FBI, domnul Robert Mueller. FBI are o istorie, o cunoașteți, și eu nu cred că cineva poate să-și imagineze vreodată că un director al unei asemenea instituții poate face aprecieri pozitive, de tipul celor pe care le-a făcut, fără un fundament real. Să știți că aici nu e vorba de diplomație, ci de claritatea și limpezimea credibilității unei organizații, a capacității sale profesionale și informative, a eficienței sale în operațiuni.

'Adevărul': Partidele extremiste câștigă teren în spațiul european. Iată, în Ungaria, Jobbik se apropie, potrivit sondajelor, de 20 de procente din opțiunile de vot. E un risc pentru noi?

George - Cristian Maior: Evident, dacă asemenea partide de factură extremistă, și nu mă refer neapărat la acesta, ar prelua guvernarea în totalitate, ar fi un factor clar de preocupare pentru oricine. Extremismul, din păcate, a crescut pe fundalul crizei, chiar în țări europene solide ca tradiție democratică. S-a intensificat extremismul de dreapta, se vede acest lucru, dar și un tip de anarhism fără ideologie, bazat pur și simplu pe elementul distructiv. Și la noi sunt semnale că există o creștere a acestor tipuri de extremism. Creșterea nu e mare încă, dar ne uităm atent la asemenea fenomene pentru că, repet, în timp de criză, extremismul găsește resurse nebănuite.

'Adevărul': Discursul autonomism al liderilor politici din județele Covasna și Harghita intră în atenția Serviciului Român de Informații?

George - Cristian Maior: Sigur că da. Am atras atenția, la un moment dat, chiar explicit asupra intensificării acestui discurs. Observăm, ca un fel de cauzalitate istorică, intensificarea acestuia în preajma și în timpul campaniilor electorale. Ceea ce interesează mai mult Serviciul sunt elementele materiale concrete de afectare a valorilor constituționale. Și atunci, prin cunoaștere și prin transmitere rapidă de informație către organele de aplicare a legii, eradicăm din față asemenea fenomene. Incercările de implementare a unor concepte contrare Constituției, cum este cel de autonomie etnică teritorială, sunt sancționate la nivelul instituțiilor statului foarte drastic.

'Adevărul': Grupări de tip mafiot domină județe importante. Cum gestionează Serviciul Român de Informații această situație?

George - Cristian Maior: În primul rând, prin cunoaștere și prin transmiterea acestor informații către Ministerul de Interne. Repet, Ministerul de Interne este principalul responsabil asupra clanurilor mafioate. SRI cunoaște foarte bine fenomenul și transmite informația. E o problemă de aplicare a legii care nu intră, din păcate, în sfera noastră de competență. Spun 'din păcate' pentru că revin la discuția legată de atribuțiile Serviciului. Pe de altă parte, când este vorba de crima organizată ca

fenomen sistemic, noi o considerăm o problemă de securitate națională și intervenim direct, inclusiv în operațiuni comune cu DIICOT. Am avut multe succese. Din nefericire, multe aspecte de acest gen nu se cunosc sau nu vor să fie cunoscute la nivelul opiniei publice. Cred că prin aceste succese s-a evitat prejudicierea gravă a bugetului național.

'Adevărul': Există voci care atrag atenția că procurorii își fundamentează probatoriile în special pe interceptările telefonice pe care le furnizați dumneavoastră...

George - Cristian Maior: Noi nu transmitem probe, noi transmitem informații. Dar, într-o lume în care crima organizată a dobândit atât de multe valențe în modul ei de realizare, nu există posibilitate de a o combate fără o informație solidă la bază. Asta peste tot în lume. Vorbeam de FBI. Păi, FBI este o instituție eficientă tocmai prin faptul că își culege informațiile și le și aplică în anchete, ceea ce îi dă o eficiență sporită la nivel federal.

'Adevărul': Credeți că în România ar fi posibil acest lucru?

George - Cristian Maior: Ar fi de neconceput, iar FBI ar fi considerat de unii 'o instituție a Securității'. FBI este o instituție eficientă tocmai prin faptul că își culege informațiile și le aplică în anchete."